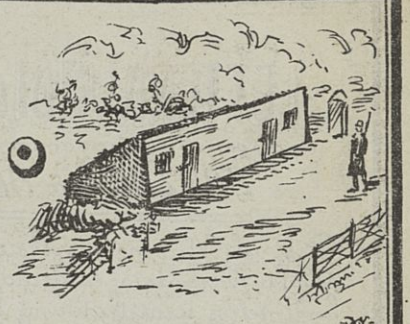

DE KAMPBODE

REDACTIE...
ADMINISTRATIE
ADVERTENTIES

HOOFDOPSTELLER: L. J. DELREZ. OPSTELRAAD: QUINTENS-VERBIST-DEROUX-LORENT

ALLE DAGEN VAN

9 TOT 11 IN

ZAAL XVIII

ONZE OFFICIEREN TE AMERSFOORT

Al wat de Belgen doen, moet ons aangaan. Het zal, denken wij, onze lezers aangenaam zijn, met de wijze waarop onze landgenooten den verleden tijd der ballingschap doorbragen, in kennis te worden gesteld. En eerst en vooral, ere wie ere toekomt. Wij hebben onze te Amersfoort geïnterneerde officieren gevraagd ons het voorwerp hunner aktiviteit te doen kennen. Het is aan hunne welwillendheid te danken dat wij deze enige regels - nederige bijdragen tot de geschiedenis onzer internering - kunnen nerschrijven. Denken wij eens terug aan de eerste dagen die we hier in Holland doorbrachten; wat waren we tenzeggend, lichamelijk en zedelijk uitgeput, geheel zonder nog de minste wilskracht! De tijd die alles heelt, heeft ons onze veerkracht en ons denkrvermogen weergegeven.

In 't instellen van lezingen, hebben onze officieren een eerste gelegenheid tot werken gevonden. Zij hielden te Amersfoort een reeks lessen die ierig werden bijgewoond. Een later de hogeschoolkompagnie voor geïnterneerde studenten werd opgericht, traden verschillende officieren als leraars van talen en wetenschappen op. De tragische voorvallen, zoo verschillend van aard, welke de oorlog meebringt bleven natuurlijk hunne werkkrachtigen geest niet vreemd. Zij dachten dat geen andere oorlog voerende beter geplaatst waren om de gebeurtenissen te bestudeeren, dan zij die dat konden doen van uit een neutraal land, op hetwelk nochtans de verschillende partijen met groote scherpzinnigheid de beschouwing bleiden. De voordrachten voort geen enkel onderwerp valt hunne aandacht voorbij, want zij hebben voor doel van zich op de hoogte te houden der dagelijkse gebeurtenissen, en van onrechtstreeks, met uit de praktische leerschool die de oorlog is te trekken. Daartoe hielden ze een of twee voordrachten per week, en bestudeerden ze beurtelings: De veldtocht in België, de krijgsvoorrichtingen rond Namen, de veldtocht in Oost-Pruisen in Galicie in 1914, het duitsche plan van het Westfront, de krijgsvoorrichtingen der Engelsen; Italië en Oostenrijk.

Het geschiedkundig belang dier studien springt dadelijk in het oog. De bevoegdheid dergenen die als voordrachtgevers optraden, maakt er kostelijke bronnen van, v. w. w. de geschiedschrijvers rijkelijk zullen kunnen putten. Doch ook op volkshouding gebied gaven zij aanleiding tot studien over: den belegerings oorlog; de Maasforten, de zelfwerkende tuurwapens, de ontplofbare kogels, de inkwartierings diensten, de bescherming gedurende het oprukken. De volkshouding door de eeuwen heen, het Oussisch leger, het leven in Oostland, hebben op aantrekkelijke wijze tot de algemeene ontwikkeling der toehoorders bijgebracht. Die voordrachten genoten den grootsten bijval, en 't kon ook niet anders; de ernst en de bevoegdheid der sprekers waren daarvoor een onschatbare waarborg.

Onze officieren sloegen hunne oogen niet af van onze geïnterneerde soldaten, doch wat ze wilden doen is niet altijd mogelijk gebleken. Een en twintig van hen, zijn 't zij als raadgever, 't zij als leeraar in de werkschool opgetreden, terwijl wij dagelijks de toewijding van twee andere die de werkebeurs besturen kunnen op de proef stellen. Ook zij die van de 24 uren verloven genieten hebben dat aan onze officieren te danken. Ondersien nog, stellen al hunne menschevriendheid ten dienste van 't steun en voedings komitee, en van 't werk der houten huiskes voor de gezinnen der geïnterneerden, terwijl eenige met de studenten naar de hogescholen verbleven, om er hunne lessen, te Amersfoort begonnen, voort te zetten. Dat alles bewijst dat de Belgen, altijd en overal, en onder welke omstandigheden ook,

die werkezaamheid en dien ijver aan den dag, blijven leggen die hen over heel de wereld doet hooger schatten ook onze officieren kwamen daarvan niet te kort, en met fierheid mogen we dat aanstippen.

DE OORLOG

Op het westelijk front is de toestand der legers onveranderd. Niets te melden, zeggen de duitsche mededeelingen. Nachtens, ik ben niet van hetzelfde gedacht van M. Wolff. De artillerie gevechten loopen altijd af in ons voordeel. De zijdelinge minnie masgarijns sprongen zeyt JOFFRE, kunnen hoppen worden stuk geschoten, hunne draadvijersperingen worden weggehaald zeyt FRENCH. Het schijnt mij dat de nieuwe kampanen, verwachtend, te graast en in Engeland niet slecht zijn, en dat op het gezamenlijk, zij gemakkelijker den weg zullen openen, aan de aumballende kolonnen. Op noordzijde bij te voegen, dat de belgische kampanen niet doof blijven, in de hoed der artillerie. En de vliegeniers, M. Wolff, verrichten zij nietlicht u in bij de loobeen, uwer taalen en aviatieken, die er moeilijk loekomen, weder te keeren in uwe lynen, eenigen hunner vrienden achterlatende in de handen der onzer. Ha. M. Wolff, van verre zende, zijt geensklaps bijzende geworden. Op het Oostelijk front, heeft de Russische leger zijne krachten hernomen, hij brult opmen. VON HINDENBURG stelde zich voor van Ruja of Dniestr den Keizer warte bieden voor zijn Sint-Niklaas. Ongebruikelijk hebben de Japansche Keizerinnen waar van de Russen zich meesterlijk bediening, hem tegengehouden. Het is verveend, hoe meer de datum nabert hoe meer hij achteruit gaat. Op het middenfront, noch de Liosinten noch de anderen kunnen de moerassen overschrijden, het kan wel gebeuren dat zij in het is blijven vastzitten, en dan opgepast voor de Pirakket. Een zuiden. IVANOFF de ontfenbare, die de Oostenrijkers voorheen leeren kennen hebben in de omstreken van dublin, herneemt stuk voor stuk de grondgebieden van Galicie en dit maal zal hij ze niet meer loslaten. Op het Italiaansche front is GÖRG ernstig bedreigd, de stad wordt beschoten met kanonnen van groot kaliber. Een zuiden op ten worden, van dit bruggenhoofd, vallen de hoogen (2 tot 3000 m) de ene achter de andere in handen der Italianen. De opmarsch is laatig en bijgelyk langzaam, maar zeker. Dat alles is lang bekend, sprekt ons van Servië. Ja mijne vrienden het Servische leger is bijna ongeschonden, zeyt men, en is er toe gekomen zich te onttrekken uit de insluiting der Oostenrijksche-Germaansche en Bulgaarsche legers. Zij bezetten nu een positie op de grens van Albanië. Wat quist het Servische leger doen? Zeyt een dagblad zeyt, om zich te onttrekken van de drukking der Germanen, zal het beproeven, door de Bulgaarsche legers heen te dringen, om ten zuiden, de haasche te verwoeyen. Zeker, de servische veldmaat is ger eed tot alle opoffering en; maar hen nu vragen het offerdief was te vanjes is niet mogelijk. Met dit leger van heiden, zijn bestuur niet voorzeden, dat zich heeft teruggetrokken in SCUTARI (Albanië). Ook, kan het de heldhaftige Montenegrinen aan hun zelve niet over laten? Zonder twijfel, hebben de Geallieerden voor hunne bevoorradung gevoerd; de crisis komt aan zijn einde, de Italiaansche beuewen zich, de Russen zijn gered. De toestand is nog veel beter dan verleden week. Grieken land buigt zich onder de drukking der Geallieerden. Het is toch dandig, het gedrag van dit land te vergelijken aan het onse. De Grieken gewoonten slechts ditschrijven niet voor de eer. Dat bewijst de houding van LEOPOLD 1de in 1830, wanneer hij de griekische kroon weigerde en met verrukking deze van België aannam. En Roumenie? Raadsel: laat ons vol hoop het resultaat van de Russische-Romeensche conferensie afrachten en te Delistrua. - Zij zal plaats hebben, bijna op hetzelfde tijdstip als de heropening van het Romeensche parlement. Aurdige overeenkomst! Hier heeft de koning, opschoon Hofrethoelren, rekening te houden met den wil van zijn volk, een latynsche ras meer uitgelaten en meer politisch als klerne ruiderburen. Wie weet, de reis van LORD KITCHENER in Macedonië, zal niet

schien een zeer goeden invloed uitoefenen. Ik geloof eerder dat het de aankomst zal zijn van talrijke versterkingen te Salonika. Doel versterkingen komen zonder tegenspoed aan, ondanks de onderzeken, die in de Middellandse zee rondewerven. Het is waar, dat Engeland ze rischt als sardijnen, tot groote onrust van den goeden VON TIRPITZ, die dit soort wildstropes niet verdraagt. De brave admiraal is niet tevreden, maar ik denk, dat het is om door te gaan als een bekwamen bij zijne medeburgers, die aankomend brood vragen!

DE HANDEL

(vervolg)

Al heel spoedig deed zich de behoefte gevoelen aan een vast ruilmiddel, en vestigden de kooplieden hunne aandacht op de edele metalen, die uit hoofde hunner uitstekende eigenschappen het meest geschikt betaalmiddel vor mieden. Hun waarde spoorde velen aan naar goud en zilver te gaan zoeken. Bij den arbeid ontdekten men de edelgesteenten, die weldra zeer gezocht waren en de handelaars van eind en vort deden toestroomen.

Hunne vredelievende bedoelingen en de onbekende waren die zij in ruil meebrachten, wekten de randschap en de nieuwsgierigheid op. Daar men in de verschillende landen verschillende talen sprak, werd de kennis van vreemde talen een vereichte en onmiskenkelde, zeh de taalstudie. Om boodschappen naar verre streken te kunnen verzenden, moest het schrift worden uitgewonden en moesten anderen het leeren lezen. Stap voor stap werd 't menschen geest onbewikkeld en dit alles was het gevolg van den handel.

Indertijd, de geschiedenis van den handel is de geschiedenis der bekeafde wereld en daar hij de grootste kracht in het verleden geweest is, zal hij het ook in de toekomst blijven. De bukermaat van den wereldhandel moet natuurlijk gezocht worden in de landen van Sijl, Cyptraact en Cygrid, de bukermaat ten natieft.

Hoever de volkeren van de oevers dezer machtige rivieren het op handelsgebied reeds gebracht hadden, blijkt uit de overblijfselen hunner kultuur, die thans nog de bewondering aller azenhouwers wekken. Ghen de Egyptische en Babylonische baorehels niet reeds voortbrengingen van vracht- en transportkhesen, van karavieren, van wagens en beladen kamelen. Uit de oude geschriften weten wij, dat omstreeks 33 eeuwen vort J. C. de linnenfabricatie in Egypte eenen hooge vlucht gesomen had, dat het liff der Pharaons de prachtige stoffen leverde voor de bevoerde priesterkleeders, waarvan O. A. ook in den Bijbel sprake is, waar de kleeding van den Hoogepriester beschreven wordt. Oude muurschilderingen, dagteekende van ± 1800 j. v. Chr. geven voorstellingen van het glasblazen en van de vervaardiging van imitatie-edelgesteenten, welke bij de zombtekwonde neger volken soveel afrek vonden. De Nijl zorgde, door zijne overstromingen, voor de vruchtbaarheid van den bodem, en maakte Egypte tot de korenepuur der Oosterlingen, hij leverde de klei voor het bevoerde oud Egyptische aardewerk en was door zijn bevoerdebaarheid het gehele jaar door het verkeersmiddel bij uitnemendheid.

(wordt voortgezet)

